

KONTROLA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

vademecum przedsiębiorcy w pytaniach i odpowiedziach

5.

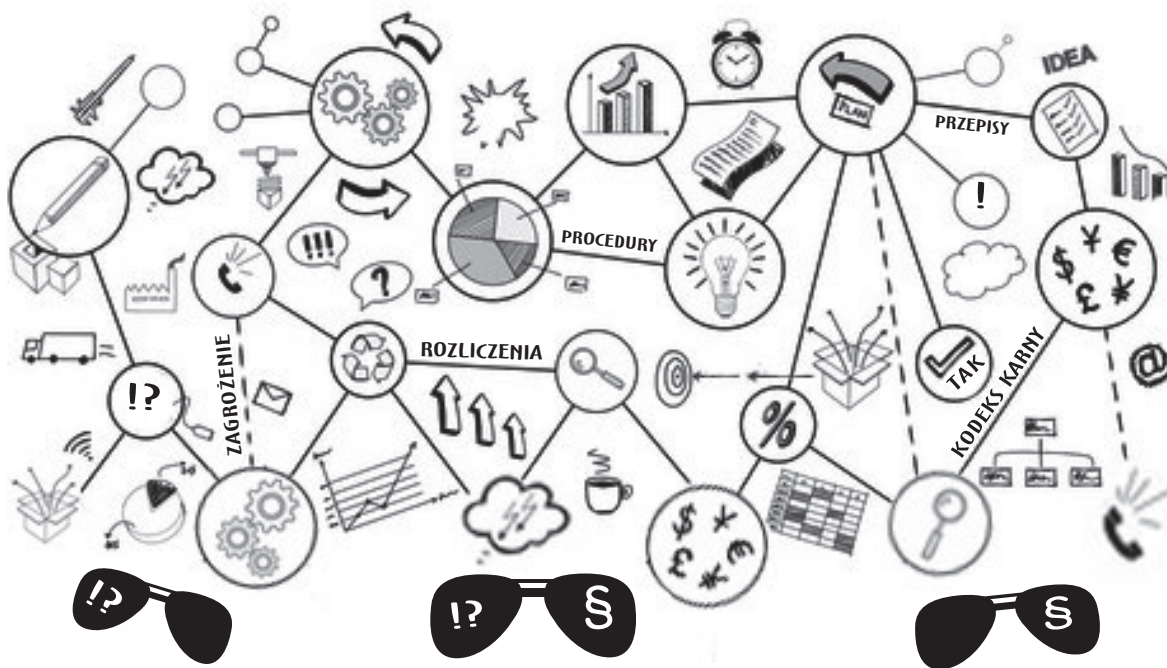
1. Jaki może być zakres kontroli prowadzonej przez Centralne Biuro Antykorupcyjne?

Centralne Biuro Antykorupcyjne stanowi służbę przeznaczoną do spraw zwalczania korupcji, a także działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa, przy czym do zadań CBA należy przede wszystkim rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, wymiarowi sprawiedliwości, porządkowi publicznemu, wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, finansowaniu partii politycznych, obowiązkowi podatkowym i rozliczeniom z tytułu dotacji i subwencji, zasadom rywalizacji sportowej, obrotowi lekami, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobami medycznymi. Do przedmiotowych zadań należy także ujawnianie i przeciwdziałanie przypadkom nieprzestrzegania przepisów ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz ujawnianie przypadków nieprzestrzegania określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji w przedmiocie: prywatyzacji i komercjalizacji, wsparcia finansowego, udzielania zamówień publicznych, rozporządzania mieniem jednostek lub przedsiębiorców oraz przyznawania koncesji, zezwoleń, zwolnień podmiotowych i przedmiotowych, ulg, preferencji, kontyngentów, plafonów, poręczeń i gwarancji kredytowych. Przy tak określonych zadaniach, w ramach swojej działalności, funkcjonariusze CBA, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o centralnym biurze antykorupcyjnym, wykonują m.in. czynności kontrolne w celu ujawniania przypadków korupcji w instytucjach państwowych i samorządzie terytorialnym oraz nadzycie osób pełniących funkcje publiczne, a także działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa. Czynności kontrolne CBA polegają przede wszystkim na sprawdzaniu przestrzegania, przepisów dotyczących ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, jak również na badaniu i kontroli określonych przepisami prawa procedur podejmowania i realizacji decyzji w przedmiocie: prywatyzacji i komercjalizacji, wsparcia finansowego, udzielania zamówień publicznych, rozporządzania mieniem państwowym lub komunalnym oraz przyznawania koncesji, zezwoleń, zwolnień podmiotowych i przedmiotowych, ulg, preferencji, kontyngentów, plafonów, poręczeń i gwarancji kredytowych. Należy zauważyć, iż do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

2. Jak rozumieć pojęcia korupcji oraz działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa, na gruncie ustawy o CBA?

W rozumieniu ustawy korupcją może stanowić czyn polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA CBA I ABW

W kolejnym wydaniu Vademecum przybliżymy kwestię działalności kontrolnej, prowadzonej przez służby specjalne – Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Centralne Biuro Antykorupcyjne, stanowi służbę specjalną przeznaczoną do spraw zwalczania korupcji w życiu publicznym i gospodarczym, w szczególności w instytucjach państwowych i samorządowych, a także do zwalczania działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa. Kontroli podlegają osoby pełniące funkcje publiczne, jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych otrzymujące środki publiczne, a także przedsiębiorcy. W ramach swojej działalności Centralne Biuro Antykorupcyjne przeprowadza kilkaset analiz przedkontrolnych i postępowań kontrolnych rocznie, prowadząc kontrole przede wszystkim w obszarze dużych zamówień publicznych oraz projektów prywatyzacyjnych. Jak wynika z informacji o wynikach działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego za 2015 r., w wyniku podjętych działań kontrolnych CBA w 2015 r., ujawniło szkodę w mieniu Skarbu Państwa lub narażenie na powstanie takiej szkody w wysokości co najmniej 139 mln zł. W tym czasie w jednostkach organizacyjnych CBA funkcjonariusze prowadzili łącznie 488 spraw operacyjnych oraz 435 postępowań przygotowawczych. Śledztwa prowadzone przez Biuro w 2015 r. najczęściej dotyczyły obszaru administracji samorządowej (32%), sektora gospodarczego (16%) oraz służby zdrowia i farmacji (9%), a w dalszej kolejności m.in. programów unijnych (8%). Dodatkowo w 2015 r. CBA prowadziło 1132 analiz przedkontrolnych, z czego ponad 68% dotyczyło oświadczeń o stanie majątkowym oraz przestrzegania przepisów wprowadzających ograniczenia w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego

stanowi natomiast służbę właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego. ABW prowadzi działania analityczno-informacyjne, operacyjno-rozpoznawcze i procesowe. Wykonywane czynności operacyjno-rozpoznawcze mają na celu pozyskiwanie w sposób niejawnym danych o osobach, miejscach lub zdarzeniach. W tym zakresie agencja może skorzystać z takich środków operacyjnych, jak kontrola korespondencji, podsłuch, czy też zakup kontrolowany. Jak wynika z raportu z działalności Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego za 2014 r., Szef ABW w 2014 r. skierował 731 wniosków o kontrolę operacyjną. W ramach działalności operacyjnej ABW zabezpieczono mienie o łącznej wartości 114,4 mln zł. ABW gromadziła m.in. informacje dotyczące obrotu karuzelowego i wyludzenia podatku VAT. W 2014 r. do wiodących rodzajów towarów lub usług będących przedmiotem oszustw podatkowych zaliczyć można było obrót paliwami, stalą i metalami kolorowymi, tekstyliami, elektroniką wyrobami tytoniowymi, artykułami budowlanymi, granulatami złota, srebra, platyny oraz świadczenie fikcyjnych usług (np. budowlanych, komputerowych czy też transportowych). Inne działania operacyjne ABW dotyczyły m.in. przestępstw „prania” pieniędzy pochodzących z przestępstw skarbowych, zaniżania rzeczywistych rozmiarów prowadzonej działalności celem uniknięcia podatku VAT czy też nielegalnego wywożenia środków finansowych poza Polskę oraz przestępstw popełnianych przy przetargach publicznych. Dodatkowo ABW prowadziła działania w ramach tzw. osłony antykorupcyjnej obejmującej m.in. sektor finansowy, energetyczny, paliwowy oraz infrastrukturę drogową, kolejową i lotniczą, jak również działania w ramach procesów prywatyzacyjnych. Warto nadmienić także, iż w 2014 r. ABW prowadziła ogółem 185 śledztw w związku z czynami godzącymi w podstawy ekonomiczne państwa.

pełniącą funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji. Za obszar zainteresowania CBA może zostać uznany także czyn polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji. Pojęciem korupcji objąć należy także czyn popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie. Korupcja w rozumieniu ustawy to także czyn popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

Działalnością godzącą w interesy ekonomiczne państwa, w rozumieniu ustawy, jest natomiast każde zachowanie mogące spowodować w mieniu jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, jednostki niezaliczanej do sektora finansów publicznych otrzymującej środki publiczne, a także przedsiębiorcy z udziałem Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, znaczną szkodę w rozumieniu art. 115 § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (znaczną szkodą to szkoda przekraczająca wartość 200 000 zł).

3. Na jakiej podstawie CBA może przeprowadzić kontrolę w moim przedsiębiorstwie?

Na wstępie wskazać należy, iż CBA prowadzi działalność kontrolną na podstawie rocznych planów kontroli zatwierdzanych przez Szefa CBA, ale CBA może prowadzić działania kontrolne także doraźnie, na podstawie zarządzeń Szefa CBA. Kontrolę przeprowadzają natomiast funkcjonariusze CBA, na podstawie legitymacji służbowej oraz imiennego upoważnienia, wydanego przez Szefa CBA lub osobę upoważnioną do działania w jego imieniu. W przypadku natomiast, gdy okoliczności uzasadniają niezwłoczne podjęcie kontroli, w szczególności, gdy istnieje ryzyko utraty materiału dowodowego, kontrola może być wszczęta po okazaniu legitymacji służbowej funkcjonariusza kontrolowanego lub osobie przez niego upoważnionej lub osobie pełniącej funkcję publiczną. W takim przypadku, kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej oraz osobie

pełniającej funkcję publiczną należy niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni od dnia wszczęcia kontroli, doręczyć upoważnienie do wszczęcia kontroli. Trzeba wyraźnie podkreślić, iż dokumenty z czynności kontrolnych dokonanych z naruszeniem tego obowiązku nie stanowią dowodu w postępowaniu kontrolnym. Należy zwrócić także uwagę, iż upoważnienie do przeprowadzenia kontroli powinno zawierać: imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej funkcjonariusza przeprowadzającego kontrolę, wskazanie podmiotu kontrolowanego i termin zakończenia kontroli, szczegółowy zakres kontroli oraz pouczenie o prawach i obowiązках kontrolowanego.

4. Jak długo trwa kontrola i gdzie zostanie przeprowadzona?

Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie kontrolowanego organu lub jednostki organizacyjnej lub komórki organizacyjnej, w czasie wykonywania ich zadań, a także poza godzinami pracy i w dniach wolnych od pracy za zgodą kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej. Kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być przeprowadzane również w jednostce organizacyjnej CBA. Kontrola powinna być ukończona w terminie 3 miesięcy, a w przypadku, gdy dotyczy przedsiębiorcy – w terminie 2 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres kontroli osób innych niż przedsiębiorcy może być przedłużony na dalszy czas oznaczony przez Szefa CBA, nie dłuższy jednak niż o 6 miesięcy.

5. Jakie uprawnienia przysługują funkcjonariuszom CBA podczas kontroli?

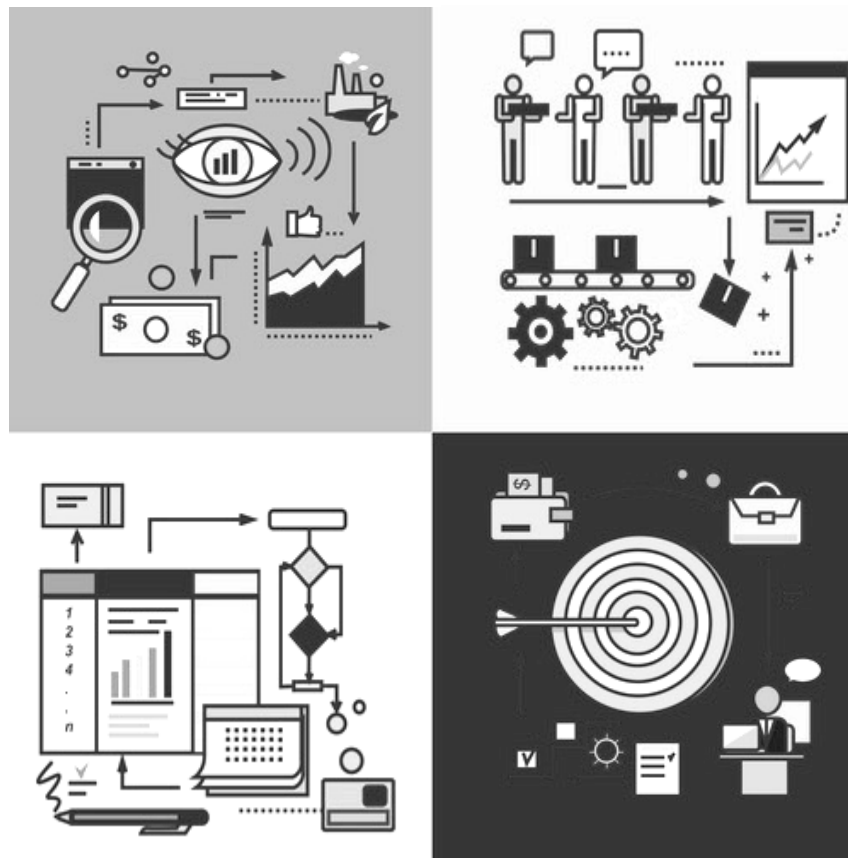
Funkcjonariusz kontrolujący może swobodnie poruszać się na terenie jednostki kontrolowanej bez obowiązku uzyskiwania przepustki oraz zwolniony jest od kontroli osobistej, jeżeli przewiduje ją wewnętrzny regulamin jednostki kontrolowanej. Kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona ma z kolei obowiązek zapewnić kontrolującemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności przez niezwłoczne przedstawianie do kontroli żądanych dokumentów i materiałów oraz udzielanie ustnych i pisemnych wyjaśnień przez pracowników jednostki. Funkcjonariusz kontrolujący dokonuje ustaleń stanu faktycznego na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów, którymi są w szczególności: dokumenty, rzeczy, wyniki oględzin, opinie biegłych oraz wyjaśnienia i oświadczenia. Kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona ma obowiązek udostępnić dokumenty w celu dokonania odpisów, kserokopii lub wyciągów oraz zestawień i obliczeń opartych na dokumentach. Funkcjonariusz kontrolujący może dokonać pobrania rzeczy w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, a w przypadku ich nieobecności – pracownika wyznaczonego przez kontrolowanego lub osobę przez niego upoważnioną. Dodatkowo w przypadku potrzeby ustalenia stanu obiektów lub innych składników majątkowych funkcjonariusz kontrolujący może przeprowadzić oględziny. Ponadto funkcjonariusz kontrolujący może żądać od pracowników jednostki kontrolowanej lub osoby pełniącej funkcję publiczną udzielenia mu, w terminie i w miejscu przez niego wyznaczonym, ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli. Jednocześnie, jeżeli w toku kontroli konieczne jest zbadanie określonych zagadnień wymagających wiadomości specjalnych, kierownik właściwej jednostki organizacyjnej CBA, z własnej inicjatywy lub na wniosek funkcjonariusza kontrolującego, powołuje biegłego. Ze strony przedsiębiorcy pamiętać należy natomiast, iż każdy może złożyć funkcjonariuszowi kontrolującemu ustne lub pisemne oświadczenie dotyczące przedmiotu kontroli, a funkcjonariusz kontrolujący nie może odmówić przyjęcia oświadczenia, jeżeli ma ono związek z przedmiotem kontroli.

6. W jaki sposób kończy się kontrola oraz w jaki sposób mogą zaskarżyć jej wyniki?

Wyniki przeprowadzonej kontroli funkcjonariusz kontrolujący przedstawia w protokole kontroli. Zawiera on opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli oraz ocenę ustalonych nieprawidłowości, z uwzględnieniem przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych. Protokół kontroli podpisują funkcjonariusz kontrolujący i kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona. Kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej przysługują prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Szefa CBA w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń Szef CBA jest obowiązany dokonać ich analizy i w miarę potrzeby zarządzić dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń polecić zmianę lub uzupełnienie odpowiedniej części protokołu kontroli. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części Szef CBA przekazuje na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona lub osoba, może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania pisemne wyjaśnienie tej odmowy. Jednakże odmowa podpisania protokołu kontroli przez osobę wymienioną w ust. 1 i 2 nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez funkcjonariusza kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

7. Czy funkcjonariuszom CBA przysługują inne uprawnienia poza możliwością przeprowadzenia „typowej” kontroli w moim przedsiębiorstwie?

Poza czynnościami kontrolnymi funkcjonariusze CBA mogą wykonywać czynności operacyjno-rozpoznawcze w celu zapobiegania popełnieniu przestępstw, ich rozpoznania i wykrywania oraz – jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa – czynności dochodzeniowo-sledcze w celu ścigania sprawców przestępstw, jak również dodatkowo czynności operacyjno-rozpoznawcze i analityczno-informacyjne w celu uzyskiwania i przetwarzania informacji istotnych dla zwalczania korupcji w instytucjach państwowych i samorządzie terytorialnym oraz działalności godzącej w interesy ekonomiczne państwa. W ramach wskazanych powyżej kompetencji funkcjonariusze CBA uprawnieni są m.in. do wydawania osobom poleceń określonego zachowania się, legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości, zatrzymywania osób w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego, przeszukiwania osób i pomieszczeń w trybie i w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego, dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży oraz zatrzymywania pojazdów i innych środków transportu oraz sprawdzania ładunku w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia po-

pełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, jak również obserwowania i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom w trakcie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych na podstawie ustawy. Warto wskazać, iż osobie zatrzymanej lub wobec której dokonano przeszukania, przysługują uprawnienia odpowiednio osoby zatrzymanej lub osoby, której prawa zostały naruszone, przewidziane w przepisach Kodeksu postępowania karnego, przy czym jednocześnie zatrzymanie osoby może być zastosowane tylko wówczas, gdy inne środki okazały się bezcelowe lub nieskuteczne. Należy także pamiętać, iż funkcjonariusze CBA mają prawo przeprowadzania doprowadzenia, a dodatkowo funkcjonariusz CBA może użyć środków przymusu bezpośredniego oraz środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, z wyłączeniem materiałów wybuchowych, lub wykorzystać te środki. Funkcjonariusz CBA może także użyć broni palnej lub ją wykorzystać. Dodatkowo w zakresie swojej właściwości CBA może uzyskiwać informacje, w tym także niejawnie, gromadzić je, sprawdzać i przetwarzać. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych funkcjonariusze CBA mogą posługiwać się dokumentami, które uniemożliwiają ustalenie danych identyfikujących funkcjonariusza oraz środków, którymi posługują się przy wykonywaniu zadań służbowych, a dodatkowo przy wykonywaniu swoich zadań może korzystać z pomocy osób niebędących funkcjonariuszami CBA.

8. Jakie zadania wykonywane są przez ABW?

Do zadań ABW należy m.in. rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa oraz korupcji osób pełniących funkcje publiczne, w zakresie produkcji i obrotu towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa. Do innych zadań należą zapobieganie i zwalczanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo wewnętrzne państwa oraz jego porządek konstytucyjny, a w szczególności w suwerenność i międzynarodową pozycję, niepodległość i nienaruszalność jego terytorium, a także obronność państwa, czy też rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw: szpiegostwa, terroryzmu, bezprawnego ujawnienia lub wykorzystania informacji niejawnych

i innych przestępstw godzących w bezpieczeństwo państwa oraz nielegalnego wytwarzania, posiadania i obrotu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi, bronią masowej zagłady oraz środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, w obrocie międzynarodowym. W granicach zadań określonych ustawą, funkcjonariusze ABW wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze i dochodzeniowo-sledcze w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw oraz ścigania ich sprawców oraz czynności operacyjno-rozpoznawcze i analityczno-informacyjne w celu uzyskiwania i przetwarzania informacji istotnych dla ochrony bezpieczeństwa państwa i jego porządku konstytucyjnego. Dodatkowo ABW wykonuje również czynności na polecenie sądu lub prokuratora w zakresie określonym w Kodeksie postępowania karnego oraz Kodeksie karnym wykonawczym.

9. Jakie czynności mogą zostać podjęte w stosunku do przedsiębiorców przez funkcjonariuszy ABW?

Funkcjonariusze ABW, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, jeżeli te godzą w podstawy ekonomiczne państwa, mogą prowadzić czynności w ramach tzw. kontroli operacyjnej. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i może polegać na uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych, uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób w pomieszczeniach, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne, uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych, a także uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek. Działalność ABW może dodatkowo polegać na dokonaniu w sposób niejawnie nabycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowemu albo którym wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którym obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej czy też niejawnym nadzorowaniu wytwarzaniu, przemieszczaniu, przechowywaniu i obrocie przedmiotami przestępstwa. Warto nadmienić, iż w zakresie swojej właściwości ABW, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, może korzystać z przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową oraz informacji dotyczących umów o rachunek papierów wartościowych, umów o rachunek pieniężny, umów ubezpieczenia lub innych umów dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, świadczenia usług płatniczych lub zawieranych z uczestnikami funduszy inwestycyjnych, a w szczególności z przetwarzanych przez uprawnione podmioty danych osób, które zawarły takie umowy. Funkcjonariusze mają prawo przeprowadzania doprowadzenia, funkcjonariusz ABW może użyć także środków przymusu bezpośredniego, jak również może użyć broni palnej lub ją wykorzystać.

Warto nadmienić, iż funkcjonariusze ABW wykonują czynności tylko w zakresie właściwości tej Agencji i w tym zakresie przysługują im uprawnienia procesowe Policji, wynikające z przepisów Kodeksu postępowania karnego. Jeżeli informacje i materiały uzyskane w wyniku czynności podjętych przez ABW albo AW wskazują, że sprawa będąca ich przedmiotem należy do zakresu działania innych organów służb lub instytucji, Szef właściwej Agencji przekazuje uzyskane informacje i materiały właściwemu podmiotowi. Dodatkowo jeżeli informacje i materiały uzyskane przez ABW albo AW wskazują na uzasadnione podejrzenie popełnienia wykroczenia lub wykroczenia skarbowego albo potwierdzają jego popełnienie, Szef właściwej Agencji, z zastrzeżeniem art. 148 ust. 2, zawiadamia organ właściwy dla ścigania sprawy.

Jak więc widzimy, z przypadku działań Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (oraz niektórych działań Centralnego Biura Antykorupcyjnego) przedsiębiorcy nie będą mieli do czynienia z typową kontrolą prowadzoną przez funkcjonariuszy ABW, w takim rozumieniu, jak w przypadku innych organów kontrolnych, przedstawianych dotychczas w kolejnych wydaniach Vademecum – działania służb specjalnych często będą miały charakter niejawny i prowadzone będą z wykorzystaniem kompetencji oraz środków niedostępnych dla innych organów państwa.

Autorzy:

Radosław Płonka, adwokat,
ekspert prawny BCC

Łukasz Ozga,
radca prawny

Kancelaria Płonka Ozga w ramach programu „Polisa Bezpieczeństwa BCC” prowadzi stałe doradztwo w zakresie uprawnień kontrolowanych przedsiębiorców, jak również doradza w zakresie postępowania cywilnego, postępowania karnego, postępowania przed organami administracji publicznej i sądami administracyjnymi, prawa spółek handlowych, prawa pracy.